

TALOUSARVION VALMISTELUOHJE

Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2027–2028

Sisällys

1	Valmistelun aikataulu	2
2	Kehys toimielimittäin.....	3
2.1	Talousarvion tuloperusteita.....	4
2.1.1	Verotulot	4
2.1.2	Valtionosuudet	4
2.1.3	Rahoitustulot	5
3	Talousarvioesityksen eurojen valmistelu	5
3.1	Ohjeet budjetoinnin tueksi	5
3.2	Henkilöstömenot	5
3.3	Muut toimintatuotot ja -kulut.....	6
3.4	Investoinnit.....	6
3.5	Sisäiset erät	7
4	Talousarvioesityksen palvelukuvaukset ja tavoitteet	8

Outokunnan kaupunki, Hallintopalvelut

Kaupungintalo, Hovilankatu 2, 83500 Outokumpu

Puh. +358 13 5591 (vaihde)

kirjaamo@outokummunkaupunki.fi • www.outokummunkaupunki.fi

1 VALMISTELUN AIKATAULU

Talousarvion kehityksen hyväksyminen, kaupunginhallitus	ma 18.8.
Valtion budjettiriihi	ma-ti 1–2.9.
Valtuustoseminaari	ma 8.9.
Valtion budjettiesityksen 2026 julkistus	ma 22.9.
Lautakuntien talousarvioesitykset RD:ssa	pe 17.10.
Tytäryhtiöiden talousarvioesitykset	pe 17.10.
Tytäryhtiöt, esittely kaupunginhallitukselle	ma 20.10.
Sisäiset erät kirjanpitoon	pe 24.10.
Veroprosenttien vahvistaminen, kaupunginvaltuusto	ma 27.10.
Kaupunkirakennepalvelut, investoinnit, esittely kaupunginhallitukselle	ma 3.11.
Kaupunkipalvelut sekä talousarvion kokonaisuus, esittely kaupunginhallitukselle	ma 17.11.
Kaupunginhallituksen talousarviokäsittely	ma 1.12.
Kaupunginvaltuuston talousarviokäsittely	ma 8.12.

Talousarvio tulee valmistella yllä olevan aikataulun mukaisesti.

Outokunnan kaupunki, Hallintopalvelut

Kaupungintalo, Hovilankatu 2, 83500 Outokumpu

Puh. +358 13 5591 (vaihe)

kirjaamo@outokunnunkaupunki.fi • www.outokunnunkaupunki.fi

2 KEHYS TOIMIELIMITTÄIN

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 18.8.2025 § 164 hyväksynyt talousarvion ulkoisen nettoraamin vuodelle 2026 palvelualuekohtaisesti:

TALOUSARVIORAAMI 2026						
TALOUSARVION TOIMIELIN	TA 2025	Lisäykset Vähennykset	Pohja TA 2026	%- korotus	Toiminnan kehittämisen- ohjelma	TA-kehys 2026
1 000 €				2,0 %		
Kaupunginhallitus	4 585	-99	4 486	92	-4	4 574
Luottamuselinmuutokset					-4	
HR-tietojärjestelmämuutos taz5		-60				
Ei vaaleja		-39				
Kaupunkipalvelut	10 189	10	10 199	204	-102	10 301
Luottamuselinmuutokset					-3	
Kalattoman pvk sulkeminen					-74	
Kummun koulun opetusryhmät -1					-25	
Vauvaraha		10				
Kaupunkirakennepalvelut	2 155	135	2 290	46	-3	2 333
Luottamuselinmuutokset					-3	
Onnikodin siirto Kummun kodeille		135				
Yhteensä	16 929	46	16 975	341	-109	17 207

Outokummun kaupunki, Hallintopalvelut

Kaupungintalo, Hovilankatu 2, 83500 Outokumpu

Puh. +358 13 5591 (vaihde)

kirjaamo@outokummunkaupunki.fi • www.outokummunkaupunki.fi

Tilikausi 2026 on laskelman mukaan ylijäämäinen.

ULKOINEN TULOSLASKELMA			
1 000 e	TP 2024	TA 2025	TA-KEHYS 2026
Toimintakate	-14 348	-16 929	-17 207
Verot	12 582	12 693	13 349
*Kunnallisvero	9 897	10 000	10 483
*Kiinteistövero	1 708	1 727	1 726
*Osuus yhteisöveron tuotosta	977	966	1 140
Valtionosuudet	2 839	4 402	4 563
* Peruspalvelujen valtionosuus	-1 799	432	3 976
* Mahdollinen 150 M€ kuntien vos-leikkaus			-170
* Veromenetysten kompensaatiot	1 250	864	891
* Opetus- ja kulttuuritoimen muu valtionosuus	-477	-160	-134
Rahoitustulot ja -menot	2 960	1 986	1 946
Korkotulot	333	241	260
Muut rahoitustulot	4 104	2 955	2 861
Korkomenot	-819	-800	-870
Muut rahoitusmenot	-659	-409	-305
Vuosikate	4 032	2 152	2 650
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 208	-2 238	-2 590
Arvonalentumiset			
Satunnaiset erät	-1 005		
Tilikauden tulos	819	-86	60
Poistoeron lisäys (-) vähennys (+)	-8 401	-1 731	124
Varausten muutos	8 500	2 100	300
Rahastojen muutos	-14		
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	904	283	484

2.1 TALOUSARVION TULOPERUSTEITA

2.1.1 Verotulot

Verotulot on arvioitu Kuntaliiton kuntakohtaisen veroennustekehikon mukaisesti. Veroprosentit päätetään kaupunginvaltuustossa lokakuun loppuun mennessä. Mahdolliset muutokset vaikuttavat verotulojen ennusteeseen.

2.1.2 Valtionosuudet

Valtionosuuksien rakenne muuttui sosiaali- ja terveyspalvelujen siirryttyä hyvinvointialueiden järjestämäksi, mutta peruspalveluiden valtionosuteen jäi siirtymävaiheessa päätettyjä eriä. Peruspalveluiden valtionosuusarvio

Outokummun kaupunki, Hallintopalvelut

Kaupungintalo, Hovilankatu 2, 83500 Outokumpu

Puh. +358 13 5591 (vaihde)

kirjaamo@outokummunkaupunki.fi • www.outokummunkaupunki.fi

perustuu Valtiovarainministeriön kesäkuussa päivittämään ennakkolliseen tietoon valtionosuuksista. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet on arvioitu vuoden 2025 yksikköhintojen sekä vuoden 2026 ennakoitujen yksiköiden lukumäärien mukaan. Ennakolliset valtionosuuslaskelmat tarkentuvat syksyn kuluessa.

2.1.3 Rahoitustulot

Sijoitustoiminnan tuotot on arvioitu aiemman toteuman perusteella varovaisuuden periaatteen mukaisesti.

3 TALOUSARVIOESITYKSEN EUROJEN VALMISTELU

Talousarvio laaditaan RD-budjetointiohjelmalla.

3.1 OHJEET BUDJETOINNIN TUEKSI

Kustannuspaikat 2026 -excel-tiedosto löytyy intrasta (Talous / Tilikartat, koodistot ja kirjausohjeet).

CGI:n budjetointiohje (Budjetoin ohje KM2.10) löytyy intrasta (Talous / Raintance – taloudenohjaus).

3.2 HENKILÖSTÖMENOT

Budjetoinnin pohjatietoihin vuodelle 2026 viedään nykyisestä palkkajärjestelmästä ajettavat henkilöstön palkat elokuulta 2026. Palvelualueiden tulee tarkistaa palkat henkilöittäin ja muokattava tiedossa olevien muutosten mukaiseksi Budjetointiohjelman muihin palkkoihin tallennetaan sijaiset, kokouspalkkiot sekä erilliskorvaukset. Keva on laskenut arvion vuoden 2026 työnantajakohtaisesta palkkaperusteisesta eläkemaksusta. Lopullinen palkkaperusteinen eläkemaksu vuodelle 2026 vahvistetaan joulukuussa 2025 ja se voi poiketa nyt julkaistusta arviosta. Palkkaperusteinen eläkevakuutusmaksu vuodelle 2026, sisältäen myös työntekijän eläkemaksun ja työkyvyttömyyseläkemaksun, on 24,29 %. Työnantaja pidättää palkanmaksun yhteydessä työntekijän eläkemaksun. Työntekijän

Outokummun kaupunki, Hallintopalvelut

Kaupungintalo, Hovilankatu 2, 83500 Outokumpu

Puh. +358 13 5591 (vaihe)

kirjaamo@outokummunkaupunki.fi • www.outokummunkaupunki.fi

eläkemaksua ei laskuteta erikseen, vaan se sisältyy palkkaperusteiseen eläkemaksuun. Työntekijän eläkemaksu on vuoden 2026 alusta alkaen aiemmasta poiketen kaikille ikäryhmille sama eli 7,30 %. Budjetointiohjelma laskee työnantajalle palkoista aiheutuvat sivukulut automaattisesti.

Työnantajan sosiaalivakuutusmaksut vuodelle 2026 (osa ennakkotietoja)

Sivukulu	2025	2026
Sairausvakuutusmaksu	1,73 %	1,85 %
Tapaturmavakuutusmaksu	0,35 %	0,35 %
Työttömyysvakuutusmaksu	0,57 %	1,08 %
KuEL-maksut	17,31 %	16,99 %
VaEL-maksut	16,29 %	17,10 %

Eläkemenoperusteinen maksu poistui vuonna 2022. Kunnat ovat vastaavasti maksaneet tasausmaksua vuoden 2023 alusta lukien. Tasausmaksulla kerättävä summa on suhteutettu Kevan jäsenyhteisöjen koko palkkasummaan. Outokummun tasausmaksun ennakkollinen summa vuodelle 2026 on 259 039,44 euroa.

3.3 MUUT TOIMINTATUOTOT JA -KULUT

Toimintatuotot ja -kulut budjetoidaan varovaisuuden periaatteen mukaisesti huomioiden ennakoitua muutokset eri tilikohtien osalta.

3.4 INVESTOINNIT

Lautakuntien talousarvioesitysten tulee sisältää myös investointeja koskeva esitys ja käsitellä se yhtä aikaa käyttötalouden talousarvioesityksen kanssa. Investointiosassa on esitettävä, mihin määräraha on tarkoitus käyttää ja lähtökohta on taloussuunnitelmassa olevat investoinnit. Talousarviota laadittaessa on huomioitava, että investointiosaan tulee yli 8 500 euron suuruiset hankinnat. Investoinnin hankintamenoa ei voida kirjata

- investointi- tai korjaustarpeen selvitystä
- koulutusmenoja
- vanhan hyödykkeen purkamismenoja
- kaatopaikan jälkihoitoon liittyviä menoja, maa-alueiden puhdistamiskuluja
- vähäisiä hankintoja (pienhankintaraja)
- palautettavia liittymismaksuja (saamisiin)
- toiselle yhteisölle rakennettavia hyödykkeitä (vaihto-omaisuutta tai saamista)

Outokummun kaupunki, Hallintopalvelut

Kaupungintalo, Hovilankatu 2, 83500 Outokumpu

Puh. +358 13 5591 (vaihe)

kirjaamo@outokummunkaupunki.fi • www.outokummunkaupunki.fi

- lyhytvaikutteisia menoja.

Perusparannusmeno voidaan joko lisätä hyödykkeen poistamattomaan hankintamenuun tai kirjata erilliseksi hyödykkeeksi, jolle määritellään oma poistosuunnitelma. Investointiosaan kirjattavia perusparannusmenoja ovat menot, jotka parantavat hyödykkeen tulon- tai palveluntuottamiskykyä alkuperäistä suuremmaksi:

- hyödykkeen taloudellisen pitoajan ja hyödykkeen tuotantokapasiteetin kasvu
- suoritteiden laadun merkittävä parantuminen
- tuotantoprosessin kustannusten merkittävä vähentyminen.
- korjaus- ja huoltomenot, joiden seurauksena hyödykkeen tulontuottamiskyky tai käyttö palvelutuotannossa voidaan säilyttää ennallaan (tai palauttaa ennalleen), kirjataan yleensä syntymistilikauden kuluksi.
- ensikertainen kalustaminen uudisrakentamisen tai perusparannuksen yhteydessä; lähtökohtaisesti koko kalusto voitaneen aktivoida koneisiin ja kalustoon, vaikka yksittäinen hyödyke ei täyttäisikään aktivoinnin edellytyksiä.

Palvelualueen vuosittaiset kalustohankinnat eri toimipisteisiin voivat ylittää pienhankintarajan, mutta jos yksittäisen toimipisteen hankinta ei sitä ylitä, se tulee kirjata kuluksi (sama käytäntö tulee olla kaikilla palvelualueilla).

Kulutushyödykkeitä (askartelutarvikkeet, koulutarvikkeet, kemikaalit jne.) ei tule koskaan aktivoida taseeseen. Astiat, lelut tms. ovat rajatapauksia.

Investointeja koskeva esitys tallennetaan myös RD-budjetointiohjelmaan.

Talouspalvelut syöttää poistojen tilille luvut keskitetysti, joten älä muuta poistot-tilin lukua.

3.5 SISÄISET ERÄT

Sisäiset erät tulee ilmoittaa maksajille ja talouspäällikölle 24.10.2026 mennessä. Silloin pitää olla tietona sisäiset

- vuokrat
- henkilöstöpalvelut
- laskentapalvelut
- hallintopalvelut (kanslia)
- asiakaspalvelut
- ateriakustannukset

Outokummun kaupunki, Hallintopalvelut

Kaupungintalo, Hovilankatu 2, 83500 Outokumpu

Puh. +358 13 5591 (vaihe)

kirjaamo@outokummunkaupunki.fi • www.outokummunkaupunki.fi

- siivouspalvelut
- kuljetuspalvelut
- vesi- ja jätevesimaksut

sekä

- sisäinen palvelualueiden hallinto
- muut sisäiset myyntipalvelut ja
- muut sisäiset palvelumaksut jne.

Meitan laskuttamat ict-palvelut kirjataan kustannuspaikalle 1124 (ict-tuki) ja jaetaan muille kustannuspaikoille sisäisenä kulueränä.

Sisäisten erien Excel-lomakkeet löytyvät Teams-kansiosta Taloushallinto-Talousarvio-Talousarvio 2026-Sisäiset. Jokaisesta sisäisestä erästä on oma Excel-lomake, jossa on yksi tulokohta Excel-rivien ensimmäisenä. Tuotot merkitään Exceliin miinus (-) merkkisenä ja kulut ilman etumerkkiä. Tarkistakaa tallentaessanne, että Excelissä on oikeat kustannuspaikat, jonne kulu on menossa ja tarvittaessa korjatkaa.

Sisäiset erät nostavat yksikköhintoja. Koska sisäiset erät eivät ole vielä tiedossa lautakuntien käsitellessä talousarviota, yksikkö hinnat tarkistetaan sisäisten erien laskennan jälkeen.

4 TALOUSARVIOESITYKSEN PALVELUKUVAUKSET JA TAVOITTEET

Talousarvion kuvaukset palveluista ja niiden tavoitteista perustuvat konsernistrategiaan ja hyvinvointisuunnitelmaan. Tavoitteet voivat olla numeraalisia tai sanallisia. Hyvä tavoite on selkeä, helposti mitattava ja vaatii ponnistelua toteutuakseen. Tavoitteet kootaan taulukkoon, jossa vertailutietoina on viimeisin tilinpäätöstieto, meneillään oleva talousarviovuosi ja siitä eteenpäin vuosittainen kehitys suunnittelukaudella. Uusissa tavoitteissa menneisyyden vertailutietoa ei yleensä voi olla.

Outokummun kaupunki, Hallintopalvelut

Kaupungintalo, Hovilankatu 2, 83500 Outokumpu

Puh. +358 13 5591 (vaihde)

kirjaamo@outokummunkaupunki.fi • www.outokummunkaupunki.fi